

naiselle sarjalle diplomaatteja tuotavan toimen. Mutta todella sotaa uhkaavien ristiriitojen poistamiseen ei näistä monimutkaisista lautoksista ole millään tavalla apua. Kun jonkin kansan "kunnia" taikka "maan etu" on kysymyksessä, silloin eivät nämä sovinto-oikeudet saa ratkaista, vaan silloin vedotaan ultima ratio regumihin, kunninkaitten viimeiseen järjelliseen todistuskappaleeseen, tykkihin. Se mies, joka on nämä sanat lausunut, on nähtävästi kirotun vähän luottanut kunninkaiden järkeen. (Hoivua).

Me vaimimme sovinto-oikeuksia kaikilla kansainvälisillä riitaisuksilla varten ja me vaimimme edelleen täydellistä aseiden riisumista. Me pidämme erityisen tärkeänä selittää, että me itsestään ymmärrettävästi ajamme yleisen aseiden riisumisen asiaa, ja minulle on vallokkunnan puolesta annettu tehtäväksi lausua Skandinaavian maiden puolueoverille rajattoman tunnustuksemme siitä, että he liissä suhteessa marssivat sosialistien etunenässä. (Suosioita).

Muuten on sosialististen puolueiden yhä uudelleen tehtävä aloitella, aluksi saadakseen aikaan sopimuksia merivarustusten rajoittamiseksi ja kaappausoikeuden poistamiseksi. Tällä kaksinkertaisella vaatimuksella on vissi historiallinen syynsä. Puolitoista vuotta sitten tuli kuuluvain, että Englannin hallitus on esittänyt Saksan hallitukselle sopimusta merivarustusten poistamiseksi, sekä että Saksan hallitus oli hylännyt tämän ehdotuksen. Englannin pääministeri Asquith on itse ilmoittanut tämän tolosian puolustukseensa Englannin merivarustuksia. Me olemme heti valtiopäivillä ottaneet ruhtinas Bulowin käsiteltäväksemme ja niin kauan puhanneet hänen kanssaan, kunnes saimme selville, että Saksan hallitus on taaskin kerran, niinkutaustaista diplomaattisista syistä, pahoin pidellyt toivua. Ellei muuta olisi tullut esille, olisi sekin jo ollut suuri käyttäntöinen tulos työstämme. Sillä meidän usein moitittu parlamentaarinen työme on johtanut porvarilliset puolueet ja kapitalististen etujen palvelukseksi olevat valtiomiehet valheellisuksiin ja petoksiin. Me voimme tydytyksellä panna merkille, että meidän aloitteemme on vaikuttanut myöskin omien riviemme ulkopuolella. Meidän englantilaiset toverimme ovat ilahduttavasti kyllä esittäneet samansuuntaisen aloitteen, valkakaan siitä ei ole Labor Party allekirjottanut. Meidän aloitteemme puolesta on Saksan valtiopäivillä äänestännyt yksi ainoa porvarillinen edustaja, kun sen sijaan Englannin parlamentissa vapaaomieliset ja radikaalit ovat sitä puoltaneet. Mutta nyt kirjottaa jo jonkun ajan kuluessa osa porvarillista sanomalehdistä hartasti tämän saksalais-englantilaisen aseidenriisumis-sopimuksen puolesta, jolloin ne tietenkin järjestelmällisesti vaikkenevat siitä, että me olemme tämän asian alulle panneet. Jokatapausessa olemme aina asettamaan porvarillisten puolueitten ratkaistavaksi tehtävätko he kieltää kaikki vapaat ja rauhalliset pyrkimykset, taikka ottaa ne huomioon kannattamalla meidän aloitteitamme.

Molempien vaimiusten, merivarustusten rajoittamisen ja kaappausoikeuden poistamisen yhteenkietemisen on mitä tärkeintä. Sillä Englannin hallitus puoltaa merivarustusten vähentämistä ja Saksan hallitus taas kaappausoikeuden poistamista. Tämän oikeuden, joka merkitsee lähtöä merirosvoutta, oikeutta avoimella merellä ottaa kiinni vihollisen kansallisuuden kauppalavoja sekä valloittaa ja myydä ne. Englanti ei luonnollisesti halua nähdä mitään kilpailijaa maailman vahvimman laivastonsa rinnalla. Saksan hallitus taas haluaa kernaasti yrittää merisotaa, jolloin se voi lisätä laivastoaan. Mutta se haluaa sen ohella poistaa kaappausoikeuden, jotta ei saksalainen kauppalavasto joutuisi mitään suurimpien vaurioiden alaiseksi. Saksalla on suhteellisesti suuri kauppalavasto, johon kuuluu 4000 laivaa, mutta tätä kauppalavastoa ei luonnollisesti voi mikään sotavälivasto suojella. Kauppalavaston suojeleminen sodan aikana on yleensä aivan mahdoton, kuten amerikalainen vapautus-sota selvästi osoitti. Silloin

kulki, Pohjoisvaltioiden suunnattomasta yli voimasta huolimatta, Etelävaltioiden pieni risteilijä "Alabama" maailman kaikilla merillä, eikä sen merirosvoutta voinut kukaan estää. Mutta vaatimus kaappausoikeuden poistamisesta, yhteenkietettynä vaatimukseen merivarustusten vähentämisestä, tulee vähitellen ajamaan Saksan ja Englannin hallitukset molempien yhteenkietettyjen vaatimusten täyttämiseen. Silloin olisi merirosvoisten suunnattomasti maailmanrauhaa uhkaava häiritseminen rajoitettu.

Me olemme sovittaneet ponsilauselmaan vielä neljännekin kohdan, joka tosin ei ole suoranaisesti yhteydessä sodan kanssa, mutta kansallisten ristiriitaisuuksien aikaan kuitenkin on merkittävimpiä toisarvoisia sodan syitä. Me olemme vaatineet kaikkien kansojen itsemääräämisoikeutta, kaikkien maiden puolustamista sotaisia hyökkäyksiä sekä kansallisten vähemmistöjen väkivaltaista sortamista vastaan. Tässä tulevat ensisijassa kysymykseen pikkuvaltiot. Mutta suuremmillakin kansoilla on kaikkialla murto-osia, jotka ovat sironnalaisia. Saksia sortaa, ei ainoastaan puolalaisia ja tanskalaisia, vaan myöskin Elsass-Lothringin viittä miljoonaa ranskaa puhuvaa asujanta. Samaten sorretaan osia Saksan kansasta äidinkielenä vuoksi, kuten 2 miljoonaa Unkarissa ja 1 miljoonaa Venäjällä. Sen vuoksi vaimimme me vapaasti itsehallintoa kaikille kansoille, ei ainoastaan Euroopassa, vaan myöskin Aasiassa ja Afrikassa. Sosialismi ei ole antinationalinen (kansallisuuden vastainen) vaan internationalinen (kansainvälinen). Kansallisuuden vastaisia ovat ne poliittiset, jotka sortavat toisia kansoja ja tunnustavat vaan oman kansallisuutensa oikeuden ja joiden harjoittama toivona on saada vieraita kansallisuksia luopumaan kansallisuudesta. Me olemme kansainvälisiä sosialidemokraattien ja astumme puoltamaan äidinkielen oikeutta ja kansojen itsehallintoa.

Lopuksi sano ponsilauselma, että uhkaavien selkkauksien syntyessä kansainvälisen toimiston heti ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin saadakseen aikaan yhtenäisen menettelyn sosialidemokraattisten puolueiden kesken kysymykseen tulevissa maissa. Ehdotus on itävaltalaisen toverien aloitteesta syntynyt, koska viimeisen serbialais-itävaltalaisen selkkauksen aikana (Victor Adler vastustaa) esiintyi väärinkäsityksiä molempien maiden puolueiden välillä. Semmoisten väärinkäsitysten mahdollisimman suuressa määrässä ehkäiseminen on annettava kansainvälisen toimiston tehtäväksi.

Erotettuna tästä yleisestä ponsilauselmasta esitämme teille vielä 2 muuta ponsiehdotusta. Ranskalaisen sosialidemokraattien ehdotuksesta on päätettävä, että uhkavassa sotatapausessa on kansainvälinen toimisto kutsuttava kokoon silloin kuin yksi kansa sitä vaatii. Van Kolin ja Vliegenin ehdotuksesta on kansainvälisen toimiston edelleen kokoonnuttava ennen jokaista kongressia lausua kertomuksen siitä, miten yksityiset puolueet ovat täyttäneet kansainvälisten kongressien päätöksiä. Myöskin näitä ehdotuksia suosittelemme teille yksimielisesti hyväksyttäväksi. (Jatkos Ledebourin puheeseen ensi numerossa).

(Jatk.)

Venäjän naissoillaat

(Jatkos kolmannelta sivulta)

mästyttävänä sen seikan, että Yhdysvaltain kongressissa ei ole ollut ainoatakaan naisedustajaa ennenkuin tänä vuonna maailmalla. Neiti Robinovitchilla on venäläinen luonteenomainen kohetellisuus, joten hän ei sanonut minulle, vaikkakin uskon että hän sydämessään ajatteli, että valehtelen, kun kerroin sen hänelle. Hän kysyi kuinka paljon naisia on Yhdysvalloissa ja kuinka moni heistä äänestää, kuinka

kauan naisilla on ollut äänioikeus ja selvään voin nähdä, että hän ei voinut uskoa sitä seikkaa kun sanoin, että kongressissa on vain yksi naisedustaja. Minä tolkkasin hänelle selityksen, joka oli niin hyvä selitys kuin kukaan voisi antaa, jos emme pähki suoraan sano koko totuutta, että poliittisesti me vielä olemme suureksi osaksi Ala Silurianissa.

Mutta entäs se "kuoleman bataljoona", se ei ole mikään ihan aine, sen vakuutan. He ovat menneet sotarintamaan taistelemaan. Mahdollisesti silloin, kun tämä kirjoitus on painosta ilmestynyt ovat he jo olleet taistelussa, jotkut heistä kuolleet toiset haavoittuneet. Eivätkä naiset liittyneet sotilasriveihin yksinomaan sentähden, että saattamaan häpeään miehiä, jotka eivät tahtoneet mennä taisteluun. Heitä oli innostamassa se ajatus, että Venäjän miehet ovat osansa suorittaneet, joten naisilla on oikeus ja syvä velvollisuus seuraavana antaa elämänsä. Tähän mennessä on tämä liike rajoittunut vaan kaupunkeihin, Pietariin ja Moskovaan. Jos se ajatus pääsee valalle myöskin maalaisnaisten keskuudessa, niin voitte nähdä jotain joka tulee mieltänne kiinnittämään ja myöskin kiinnittämään koko maailman huomion.

Ja kuitenkin matamme Botchkareva, naisten bataljoonan komentaja, on tyypillinen maalaisnainen, vakava, suoratuontoinen sielu, viaton teatterimaisuudesta, ja kokonaan tietämätön siitä, että hän on saattanut koko maailman juoruamaan itsestään. Hän on nuori, mutta yhtä kaikki on hän jo veteraani. Hän tuntee sodan, hän on taistellut riveissä. Hän oli ollut avioliitossa vasta noin vuoden ajan kun sota tuli ja hänen miehensä kutsuttiin aseisiin. Ja sitten mies kaatui taistelussa ja hän tunsi velvollisuudekseen ottaa miehensä paikalle riveissä. Hän liittyi reservirykmenttiin ja sai kolmen kuukauden harjoituksen. Sitten hän pääsi toimessa olevaan rykmenttiin ja taistelurintamaan.

Hän tuntee sen kaikki. Hän on taistellut juoksuhaudoissa kahlaten vyöistä myöden vedessä, hän on ollut mukana hyökkäyksessä, hän on ollut vastustusten konetykkien kanssa ja seisunut shrapnellien alla. Hän on haavoittunut, kannettu sairaalaan ja parannuttuaan palannut taisteluun. Kerran kaikki päälliköt hänen bataljoonassaan tapettiin. Ei ollut ketään joka olisi johtanut joukkoja, joten hän hyppäsi ylös ja huusi miehille että seuraivat häntä. Ja miehet seuraivat ja valloittivat kaksi juoksu-kantaa.

(Jatk.)

Työläinen, älä jarruta vapausliikettä pysyttelemällä ulkona järjestöstäsi. Älä estä työläistoveriesi pyrkimystä pysyttelemällä syrjässä tästä yhteisestä liikkeestä.

OPETELKAA LAULAMAAN Lasten Laulukirja

nuottipainos

on hiljattain valmistunut Toverin kustannuksella ja tarjotaan tilattavaksi. Hinta pehmeissä kansissa 25 senttiä ja kovissa kansissa 35 senttiä. Tämä kirja on ensimmäinen nuotella varustettu lasten laulukirja suomalaisessa kirjallisuudessa. Hankkika se lapsellenne.

Uudistakaa tilauksenne ajoissa ettei lakkautusta lehden lähettämisesä tule tapahtumaan!

SEATTLEN JA YMPÄRISTÖN TOVERIT

116 4th Ave., So.

Käykää katsomassa! Palvelemme

TOVERIN "SAPASSA"

Hömielin! Telefooni vapaasti käytettävissäne kaupungin rajain sisällä.

NIMI-LEIMASIMIA
(RUBBER STAMPS)

Sopivat moneen eri tarkoitukseen, esim. kirjakuorin, kirjoihin j.n.e.

TOVERI

Box 99, Astoria, Ore.

Milloin on Toverittaren tilaajamäärä 10,000?

NAISTEN OSUUSKOTI
2185—15th St.
SAN FRANCISCO, CAL.
Telefooni: Market 3953
SAN FRANCISCO

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom.! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjoalassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-iltana, kello 8. — Osoite: 719 Montana Ave.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. Osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-iltana kello 7:30 Kansanhuolissa, jossa s. s. osaston kokouksetkin ovat joka toinen sunnuntai kello 3 j.p.p.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-iltana, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomi-hallilla, kello 8 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

WAUKEGANIN, ILL., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen kello 2 j.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 j.p.p. Kahvia kokouksen loputtua.

STOCKETTIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai-iltana kello 7. Saapukaa kaikkiin.

Jos olette

Kipeä

Pyytäkää VAPA LÄÄKE KIRJA N:o 5.

Jos on yli 25 erilaista miesten ja naisten tautia on selitöty, sekä täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä. Lähettäkää taudin nimi eli taudin oireet ja me esitämme teille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnan y. m. (Lääkkeet eivät ole patentilääkkeitä vaan tosi suomalaisia lääkkeitä.)

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä. Varokan lumbanki lääkkeitä ja hembuuki tohtoria.....)

Lignellin Apteeki on suurin suom. Apteeki Yhdysvalloissa
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.